

Uitvoeringsplan sociaal domein Gemeente Vaals 2026-2027

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Integraal werken in het sociaal domein	5
Monitoring uitvoeringsplan sociaal domein gemeente Vaals 2024-2025	7
Lokaal uitvoeringsplan.....	9
Bijlage 1 Bestaande beleidskaders en -plannen.....	18
Bijlage 2 Link naar individuele werkplannen.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

Inleiding

De gemeente Vaals kiest voor haar aanpak in het sociaal domein voor een brede aanpak, waarbij vanuit de volgende vertrekpunten gewerkt wordt:

De leefwereld van onze inwoners

Het aansluiten bij de leefwereld van de inwoners is het uitgangspunt voor onze kernwaarden verankerd in de integrale Verordening Jeugd en Wmo en vormt het startpunt van alle werkzaamheden van het uitvoeringsteam WijVaals.

Kernwaarden

De inwoner is baas over zijn eigen leven.
De inwoner doet zelf wat hij zelf kan, zo nodig met hulp van zijn persoonlijk en/of het maatschappelijk netwerk.
Als dat niet lukt, denkt de gemeente mee over een oplossing die past bij de situatie van de inwoner.
De gemeente heeft zo nodig een breed aanbod dat aansluit bij de situatie van de inwoner.

Beleidskaders

In de wettelijke opgaven van waaruit wij het sociaal domein uitvoeren is de verplichting opgenomen om periodiek een meerjarig beleidsplan op te stellen. In de Jeugdwet en de in de Wmo is de verplichting opgenomen om elke vier jaar een beleidsplan op te stellen. Het beleidskader Jeugd voor de jeugdhulpregio Zuid-Limburg heeft een looptijd van 2024 tot en met 2028. Het beleidsplan Wmo voor de samenwerkende gemeenten in de regio Maastricht-Heuvelland heeft een looptijd van 2022 tot en met 2026.

Deze plannen voorzien ons van kaders en richting. In bijlage 1 is uitgewerkt welke plannen momenteel het sociaal domein betreft. Naast lokale acties zijn er ook lopende regionale uitvoeringsplannen die acties uitzetten waar de schaalgrootte de gemeentegrenzen overschrijdt.

Domeinoverstijgend lokaal beleid

In gemeentelijke documenten is de koers van de gemeente vastgelegd, ook voor het sociaal domein. Het betreft dan de transitievisie Vaals Verbindt en de kaders vanuit de begroting. Zij geven richting aan onze manier van werken. Deze gaat uit van een integrale en domeinoverstijgende benadering.

Vanuit deze richtinggevende documenten komen we tot lokale uitvoeringsacties. Die zijn terug te vinden in dit uitvoeringsplan voor het sociaal domein.

Dit uitvoeringsplan heeft een looptijd van twee jaar. De kortere tijdspanne maakt het daarbij mogelijk om op de uitgezette lijnen in de beleidskaders bij te sturen en deze ook lokaal te concretiseren.

Het uitvoeringsplan Sociaal Domein van vorige periode is de basis voor dit vervolg. Parallel aan de totstandkoming van de regionale plannen is hiervoor lokaal bij zowel de ASD, de gemeenteraad en ketenpartners opgehaald welke acties we lokaal willen uitvoeren om de opgaven in de regionale plannen te realiseren. Voor input kijken we ook naar cliëntervaringsonderzoeken. Daar waar we uit deze bronnen nog zaken misten vanuit de brede opgave hebben we deze aanvullend opgenomen.

Daarbij werkt het uitvoeringsplan vanuit prioriteitstelling. Dit betekent dat lopende en jaarlijks terugkerende activiteiten er niet expliciet in zijn opgenomen. Deze landen in de individuele jaarplannen voor medewerkers.

Integraal werken in het sociaal domein

Dit uitvoeringsplan vindt zijn grondslag in het beleid Jeugd en Wmo, maar de aanpak van het sociaal domein overstijgt deze wettelijke kokers. Binnen de aanpak WijVaals is grote aandacht voor de thema's gelijke kansen, bestaanszekerheid, psychische kwetsbaarheid, en basisvaardigheden. Problematiek op deze thema's zorgt er vaak voor dat een inwoner terecht komt bij ondersteuning vanuit de Jeugdwet of Wmo, maar andere gebeurtenissen of problemen in iemands leven zijn breder dan deze wettelijke kaders. Landelijke kaders zoals de hervormingsagenda Jeugd onderkennen deze wisselwerking en daar zijn dan ook expliciete acties opgenomen om de samenhang op te zoeken. Dit zodat we onze inwoners passend ondersteunen, problemen ook bij de kern aanpakken voor een duurzamer resultaat en te borgen dat de kosten daar landen dat ze thuishoren. In onze werkwijze is dit verankerd in onze visie op integraal werken.

Dit uitvoeringsplan is dan ook breder opgesteld dan vanuit de 4 kernpijlers in het sociaal domein (jeugdwet, Wmo, participatiewet en onderwijs). We verbinden met andere beleidsterreinen:

- **Integrale Veiligheid**

Het gaat dan concreet om de verbinding met de thema's "voorkomen jeugdoverlast en -criminaliteit" en "verbinden tussen zorg en veiligheid"

- **GALA**

De ketenaanpakken en thema's binnen het Gezond en Actief Leven Akkoord laten grote raakvlakken zien met de opgaven die in de beleidskaders geschetst zijn. We zien die raakvlakken op de thema's, op het gebied van sociale basis en gezondheid, die de opgave voor Vaals binnen GALA vormen: gezond, veilig, en kansrijk opgroeien, en gezond, veilig, en kansrijk ouder worden. De regeling loopt tot en met 2026. Overgangsmiddelen vanuit het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) zijn al toegevoegd voor 2026 zodat programma's niet stoppen. In 2026 wordt besloten hoe de financiering na 2026 verdergaat. Het is de bedoeling dat er vanaf 2027 nieuwe financieringsvormen komen om de doelen voort te zetten.

- **Onderwijs / Lokale Educatieve Agenda**

In de Lokale Educatieve Agenda heeft de gemeente samen met partners uit het onderwijs, peuter- en kinderopvang en de sociale basis geschetst hoe kansengelijkheid in het onderwijs bijdraagt aan welzijn en welbevinden voor kinderen en gezinnen.

- **Plan Vrijwillige inzet**

Vrijwillige inzet draagt bij aan een krachtige en zelfredzame samenleving. De acties uit dit plan uitvoeren draagt bij aan de resultaten van dit uitvoeringsplan

- **Bestaanszekerheid**

Vanuit de participatiewet en beleid op armoede en schulden worden de mogelijkheden voor het vergroten van bestaanszekerheid en het bevorderen van het meedoen in de samenleving benut.

- **Basisvaardigheden**

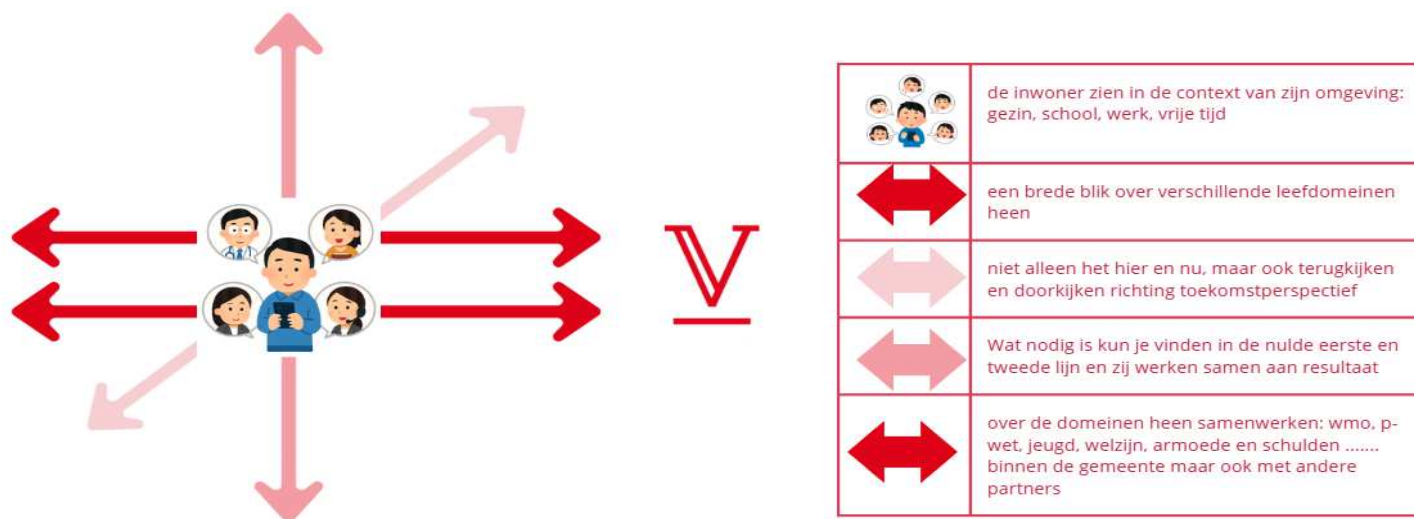
Binnen de acties in dit plan is aandacht voor laaggeletterdheid, anderstaligheid en passende communicatie.

- **Sport en bewegen** zijn geen “losse” beleidsvelden meer: binnen het sociaal domein dragen ze **direct** bij aan gezondheid, participatie, zelfredzaamheid, preventie en inclusie. Hieronder zie je hoe je sport logisch kunt verbinden met elk deel van het domein.

- **Strategische visie gemeente Vaals**

De acties in dit uitvoeringsplan bevinden zich in pad 1 van de strategische visie “samen goed leven en wonen” en pad 5 “wendbare organisatie”.

De belangrijkste punten om de integraliteit te waarborgen zijn in onderstaande afbeelding opgenomen. Alle professionals in het sociaal domein, zowel op beleid als in de uitvoering, zijn daarbij T-shaped professionals die werken vanuit een gemeenschappelijke set aan basisprincipes en methodieken.

integraal en domeinoverstijgend werken in het sociaal domein

Evaluatie uitvoeringsplan 2024-2025

De looptijd van de uitvoeringsplannen sociaal domein zijn twee jaar zodat we tussentijds kunnen bijsturen op trends, ontwikkelingen, en uitgevoerde acties. Om te kunnen bijsturen is er ook rapportage van de stand van zaken nodig. De acties van het uitvoeringsplan Sociaal Domein 2024-2025 zijn in onderstaande tabel uitgewerkt.

Acties UP 2024-2025	Stand van zaken eind 2025
Uitvoeren plan vrijwillige inzet	Het plan is uitgevoerd, waarbij geconstateerd is dat het huidige plan aan een herijking toe is.
Herijking subsidieregelingen Kom in Beweging en Maatschappelijke Initiatieven)	De subsidieregelingen zijn in februari 2024 verlengd. Daarnaast zijn de regelingen geëvalueerd, waarbij deze voor de toekomst in de subsidieregels onder de verordening ondergebracht worden.
Vanuit de aanpak WijVaals vrijwillige inzet faciliteren en stimuleren	Uitgevoerd. Vanuit de aanpak beweegmakelaar zijn circa 170 vrijwilligers bekend bij de gemeente. Vanuit de het Community Proces "MijnVaals" najaar 2024 zijn nieuwe activiteiten op vrijwillige basis opgestart.
Communicatie over de sociale basis	De mogelijkheden in de sociale basis van de gemeente zijn terug te vinden in de Beweegwijzer. De digitale beweegwijzer wordt doorlopend up to date gehouden. In samenwerking met de afdeling communicatie is ingezet op de doorontwikkeling van de websitepagina's van de Sector Maatschappij. Deze pagina's zijn getoetst op relevantie, taalgebruik, en toegankelijkheid, en waar nodig aangepast, samengevoegd, of verwijderd. De pagina's zijn opgebouwd vanuit de kernwaarden, die starten vanuit eigen kracht en eigen netwerken van inwoners. In 2026 worden de vernieuwde pagina's uitgerold. Communicatie vindt daarnaast plaats via social media.
Netwerkbijeenkomsten	In 2024 zijn er twee netwerkbijeenkomsten geweest. In het voorjaar deed Sevagram de aftrap van de Gezond Leven Estafette in Vaals en gaf de aanwezigen een kijkje in de ouderenzorg. In het najaar heeft het Community Proces "MijnVaals" plaats gevonden waar inwoners beslisten over nieuwe initiatieven in de gemeente. In 2025 heeft in het voorjaar een netwerkbijeenkomst plaatsgevonden rondom het thema 'gelijke kansen voor kinderen en jongeren' waar de ketenpartners kennismaakte met de aanpak van Peuteropvang Spelentere, het Brugteam Vaals, en Youth Mental Health First Aid.
Doorontwikkeling samenwerking tussen basisscholen en peuter- en kinderopvang	De samenwerking op het gebied van de doorgaande lijn van 0-6 jaar is voortgezet. De samenwerking is geïntensiveerd door het vormen van een brugteam. Het Brugteam van de gemeente Vaals is een laagdrempelig, wekelijks toegankelijke ondersteuningsvoorziening voor ouders, kinderen en leraren. Het team helpt bij vragen over opvoeding, school, welzijn en praktische zaken.. De samenwerking tussen deze partners beslaat alle actiepunten van de Lokale educatieve Agenda en betreft daarmee naast de basisscholen en peuter- en kinderopvang ook de buurtsportcoach, jeugd- en jongerenwerk en het team WijVaals.
Doorontwikkeling preventie-aanpak met aandacht voor gezondheid, talentontwikkeling, beschermende factoren, overgangsmoment, en jeugd- en jongerenwerk	Uitvoeren JOGG Uitvoeren acties uit de lokale educatieve agenda Activiteiten Chillklass, Chillavond, Hangout Netwerkoeverleg risicojongeren
Het handhaven van inclusie in de sociale basis als randvoorwaarde van initiatieven en activiteiten.	Inclusie en toegankelijkheid voor iedereen is een randvoorwaarde die doorlopend onder de aandacht is bij ontwikkeling van nieuwe initiatieven en beleid. Dit is ook een aandachtspunt waarover de sector Maatschappij adviseert in integrale overleggen en dit was ook een kader bij het Community Proces 'MijnVaals' waar alle initiatieven zich aan moesten houden.
Inzetten op gedeelde leidende principes met ketenpartners	Het sociaal domein kent het aantal netwerkoeverleggen waarin op meer operationele wijze tussen netwerkpartners samengewerkt wordt. De leidende principes vanuit onze kernwaarden staan daarin centraal.
Zicht op mentale problematiek en de mogelijkheden tot preventie	Objectieve monitoring van mentale problematiek of psychische klachten zal over een langere periode moeten plaatsvinden omdat we daarin afhankelijk zijn van data van de GGD. Het uitvoeringsplan 2024-2025 gebruikte als

	startpunt de gezondheidsmonitors van de GGD 2024. Sinds 2024 is er geen nieuwe data van de GGD gepubliceerd over deze onderwerpen. In 2025 is gestart met de inzet van een kinderpsycholoog op pilotbasis. Begin 2026 wordt besloten over een eventueel vervolg.
Ervaringsdeskundigheid meer gebruiken in beleid en uitvoering	Bijeenkomsten met ervaringsdeskundigen hebben geleid tot een advies van de ASD over de inzet van ervaringsdeskundigen, dat door het college is overgenomen en vanaf 2026 uitgerold wordt.
Jongerenparticipatie	Samen met jongeren is de 18-/18+ communicatiecampagne tot stand gekomen. Elk kwartaal ontvangen jongeren die bijna 18 worden een verjaardagskaart en een presentje. Op deze verjaardagskaart staat naast felicitaties ook wat er allemaal geregeld moet worden vanaf je 18 ^e verjaardag. Ouders ontvangen een brief met dezelfde informatie en handvaten om met de jongere het gesprek aan te gaan over geld.
Collectieve aanpak van WijVaals borgen en doorontwikkelen	Dit is middels verschillende acties voortgezet. Aan het jeugdteam is een aangewezen beweegmakelaar gekoppeld ten behoeve van meer collectieve/voorliggende inzet. Dat heeft onder meer geleid tot het initiatief gezinsmaatje en verschillende activiteiten in de Week van de Opvoeding. De beweegmakelaars ondersteunen de uitrol van het Community Proces "MijnVaals". De maatschappelijk werker is gekoppeld aan het opgerichte brugteam en aan het inloopsprekuur en de werkplaats Financiën.
Scholingagenda voor WijVaals	In 2024 en 2025 is het team integraal geschoold. Het betreft onze basismethodieken (De nieuwe Route, Stress-sensitief werken). Specifieke scholingen zijn gevolgd in Samen voor veiligheid en aandachtfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling.
Implementatie onderzoek (onafhankelijke) cliëntondersteuning	Onder projectleiding van Stichting MEE Zuid-Limburg worden de adviezen uit het onderzoek naar de cliëntondersteuning geïmplementeerd. In de looptijd van het uitvoeringsplan is er voornamelijk aandacht geweest voor het opstellen van een samenwerkingsnetwerk en het creëren van bewustwording bij netwerkpartners. In dit netwerk wordt verder vorm gegeven aan de gewenste opzet van dit netwerk zodat dit ook gebord wordt. Zodra dit netwerk stevig staat wordt er breed gecommuniceerd naar inwoners van cliëntondersteuning kan bieden voorliggend aan ondersteuning van de gemeente of aanvullend op de ondersteuning. Het opzetten van dit netwerk draagt daarnaast ook bij aan gedeelde leidende principes en moet samenwerking in de keten minder formeel maken in sommige zaken.

Lokaal uitvoeringsplan

Voor de periode zijn er een aantal inhoudelijke en procesmatige focuslijnen geïdentificeerd.

Sterke sociale basis	Stevig lokaal team	Onze zaakjes op orde
Vrijwillige inzet Subsidies Basisvaardigheden Communicatie Rijke Schooldag Schooladviezen Voortijdig schoolverlaten 18- 18+ Participatie Psychische kwetsbaarheid	Uitvoering WijVaals T-shaped professionals Scholingsagenda Doorontwikkelen beweegmakelaar Ervaringsdeskundigheid Domeinoverstijgend samenwerken Brugteam Ketenpartners	Monitoring Individuele werkplannen

Randvoorwaarden

Er zijn middelen, beperkingen, en afspraken die van invloed zijn op de uitvoering van dit plan en de resultaten. Een organisatorische randvoorwaarde is dat de visie en de ingezette lijn van het sociaal domein van de gemeente Vaals ook bestuurlijke rugdekking mag ontvangen na de gemeenteraadsverkiezingen. Dit uitvoeringsplan is opgesteld binnen de bestaande visie en zal moeilijk te vertalen zijn naar een andere lokale werkwijze.

Een tweede organisatorische randvoorwaarde is dat de robuustheid van het WijVaals team gewaarborgd wordt. Het is een landelijke trend dat teams in het sociaal domein onderhevig zijn aan uitval, verandering of piekbelasting. Het is daarom randvoorwaardelijk dat het team kennis blijft behouden over essentiële werkwijzen en dat het team ook ruimte heeft om te blijven ontwikkelen aan de hand van de trends en gebeurtenissen in het sociaal domein. Op het moment dat de robuustheid wegvalt zal de zorgplicht vanuit de onderliggende wetten prioriteit gaan krijgen en de doorontwikkeling zal daarmee wat terugvallen; als dat door te frequente wisselingen te vaak gebeurt is dat een risico voor de voortgang van dit plan.

Een wettelijke randvoorwaarde is dat de Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (Wams) wordt aangenomen door de Tweede en Eerste Kamer. Dit wetsvoorstel regelt onder andere dat gemeenten en andere betrokken organisaties die gezinnen helpen, makkelijker gegevens kunnen uitwisselen. Deze uitzonderingswet op de AVG zal bijdragen op het integraal werken met onze ketenpartners en het verder verspreiden van onze kernwaarden.

Een kwalitatieve randvoorwaarde is dat het beleidsteam beschikt over de benodigde vaardigheden om de incidenten, gebeurtenissen en trends te gebruiken voor monitoring en cyclische beleidsevaluatie. Daarmee borgen we dat we de juiste zaken blijven doen en dat we de data

die we vergaren kunnen inzetten voor leren en verbeteren binnen het sociaal domein. Daarnaast helpt dit bij het maken van duidelijke prognoses van aantallen en kosten.

Bij deze prioriteiten horen de volgende acties:

Focuslijn 1: Sterke sociale basis			
<i>Actie</i>	<i>WAAROM</i>	<i>HOE</i>	<i>WAT</i>
Plan vrijwillige inzet herijken	Vrijwillige inzet versterkt inwoners door zingeving en het opbouwen van sociale netwerken, en stimuleert een samenleving waar inwoners elkaar kunnen vinden bij veranderingen en tegenslagen.	Q4 2026 is het plan vrijwillige inzet geëvalueerd en is op basis van de evaluatie een nieuw plan vastgesteld in de gemeenteraad.	We evalueren de opbrengsten van het bestaande plan en de bestaande inzet. We borgen de monitoring van het nieuwe plan in de eigen klantvolgsystemen. We onderzoeken hoe we dit kunnen meten in de doorontwikkeling van het cliëntervaringsonderzoek.
Beleidsregels onder de subsidieverordening opstellen	Subsidies geven ruimte aan inwoners om initiatieven te ontplooiën ter versterking van onze gemeenschap. Zo ontstaat een krachtige sociale basis. Subsidieregels zorgen voor transparantie, ruimte voor initiatief, en een sterke basis in het landschap van voorzieningen. Het in orde hebben van subsidiebeleid geeft stabiliteit voor verenigingen en organisaties en biedt continuïteit in het geven van ondersteuning aan inwoners.	Q4 2026 zijn alle subsidies uitgewerkt in nieuwe subsidieregels onder de subsidieverordening. Q1 2026 is duidelijk hoe de uitspraak over schaarse begrotingssubsidies in lokaal beleid wordt vertaald. Q2 2026 is helder welke professionele instellingen in het sociaal domein voor subsidie in aanmerking komen conform de methodiek van beleidsgestuurde contractfinanciering.	De nieuwe subsidieregels worden gemonitord aan de hand van kwantitatieve gegevens zoals deelnemers, bereik, aantallen, en doorlooptijd. Daarnaast is contextinformatie ook belangrijk voor de monitoring. Daarmee wordt in beeld gebracht welke knelpunten ervaren worden, welke mogelijke risico's zijn ontstaan, en of er ontwikkelingen zijn onder de aanvragers waardoor prognoses aangepast moeten worden. De subsidies voor professionele instellingen worden gemonitord aan de hand van indicatoren afgesproken op basis van de geleverde dienstverlening. Van deze partners ontvangen we tenminste altijd een jaarrapportage waarmee bijgestuurd wordt.
Basisvaardigheden	Het versterken van basisvaardigheden zorgt ervoor dat elke inwoner kan meedoen aan de samenleving.	Vanuit het vastgestelde regioplan en het regionale uitvoeringsplan worden lokale acties uitgezet. Dit is eind Q4 2026 geheel in beeld. In de tussentijd lopen de lopende acties op dit gebied door.	We volgen de monitoring die in het regioplan is opgenomen.
Communicatie	Duidelijke gemeentelijke communicatie stimuleert de toegankelijkheid van het sociaal domein voor alle inwoners. Door de eenduidiger communicatieboodschap en de betere vindbaarheid van informatie kunnen inwoners beter zelfstandig hun weg	Q1 2026 is de communicatiekalender voor de afdeling maatschappij gereed. In Q2 2026 zijn de nieuwe pagina's van de afdeling maatschappij ingericht op de website.	De communicatiekalender van de afdeling maatschappij wordt elk jaar herzien aan de hand van ervaringen van het voorgaande jaar. Op basis daarvan worden communicatiemomenten weggehaald of toegevoegd. Daarnaast worden ook communicatiemomenten

	vinden. Ze kunnen daardoor beter gebruik maken van voorliggende voorzieningen en de sociale basis.		gekozen die aansluiten en in lijn zijn met de bestuurlijke koers. De pagina's van de website zullen in samenwerking met de afdeling communicatie bijgehouden worden. Voor de monitoring van vindbaarheid wordt aangesloten bij de 0-meting die de afdeling communicatie beoogd te doen.
Rijke Schooldag	Niet alle kinderen en jongeren groeien op in een omgeving die hun ontwikkeling optimaal ondersteunt. Om ervoor te zorgen dat alle leerlingen in de gemeente zichzelf ten volle kunnen ontplooiën wordt met de Rijke Schooldag in het primair onderwijs een impuls gegeven aan de brede talentontwikkeling, met aanvullende activiteiten op het gebied van sport, cultuur, cognitieve begeleiding en sociaal-emotionele ontwikkeling. In de reguliere schooldag kan hierdoor een versterkte focus op de basisvaardigheden gelegd worden.	In 2026 wordt de rijke schooldag op de basisscholen in de kern Vaals uitgevoerd. In 2026 is helder hoe het concept van de Gezonde Basisschool van de Toekomst in onze gemeente een plaats kan krijgen.	In samenwerking met de provincie wordt een longitudinale monitoring ingericht. Deze geeft voldoende tussentijdse informatie om te kunnen bijsturen als dat nodig is.
Schooladviezen	Kinderen in Vaals moeten dezelfde kansen hebben als kinderen elders. Kansengelijkheid pakken we aan via onderwijs. Strategische ambitie op dat punt is een significante verbetering van het uitstroomniveau in 2030, zodat we optimaal bijdragen aan gezond, veilig en kansrijk opgroeien.	We verkrijgen een verdiepend inzicht in de data m.b.t het lage uitstroomadvies We vergaren inzicht in de oorzaken van het lage uitstroomadvies We vergaren inzicht in de huidige aanpak op het gebied van gelijke onderwijskansen, uitstroomadviezen en preventie van verzuim, alsmede best practices hierin. Naar aanleiding van deze analyses, indien van toepassing, het handhaven of bijstellen van de KPI's.	In 2030 is het schooladvies voor HAVO-HAVO/VWO en VWO is gestegen van 30,7 % naar 35 % In 2030 is het schooladvies voor VMBO-GT-HAVO is gestegen van 17,7 % naar 20 %
Voortijdig schoolverlaten	Relatief veel jongeren in de gemeente Vaals hebben geen startkwalificatie. De jongeren zonder startkwalificatie zitten niet meer in het onderwijs en moeten via het programma Werk en Economie	In 2026 wil de gemeente inzicht krijgen in de oorzaken van voortijdig schoolverlaten en de effectiviteit van de huidige VSV-aanpak, inclusief de samenwerking met onderwijs en ketenpartners. Het doel is om beleidsmaatregelen in 2027 beter te	In 2030 is het aantal jongeren zonder startkwalificatie in de gemeente Vaals is niet hoger dan het landelijk gemiddelde. In 2030 is er een lokale aanpak operationeel.

	aangepakt worden voor een kansrijke toekomst.	kunnen onderbouwen en gericht bij te sturen.	
Overgang 18- 18+	De overgang van 18- naar 18+ is een belangrijke verandering in een inwoners leven. Op dit moment is word je zelf verantwoordelijk voor een hele hoop zaken. Dit betekent ook voor de ondersteuning of zorg die je ontvangt van de gemeente dat je overgaat van jeugdondersteuning naar volwassenondersteuning. Een soepele en tijdige overgang zorgt voor zorgcontinuïteit en voorkomt ad hoc veranderingen die negatief de voortgang van een inwoner kunnen beïnvloeden.	De gemeente Vaals wil een soepele en tijdige overgang van jongeren van 17,5 jaar naar volwassenondersteuning realiseren. In 2026 werken we er naar dat 100% van de jongeren met een lopend jeugdhulptraject tijdig een overdrachtsplan krijgt In 2026 werken we naar geen gemeentelijke wachtlijsten voor deze overdrachten naar volwassenondersteuning.	In 2026 heeft 100% van de 17,5-jarigen met jeugdhulp een overdrachtsplan binnen 2 maanden vóór hun 18e verjaardag. Het aantal jongeren met overdrachtsvertragingen of wachtlijsten binnen gemeentelijke regie is 0. Monitoring vindt plaats via de overdrachtslijst 17,5-jarigen en interne casusregistratie.
Participatie jongeren	Participatie van jongeren zorgt voor een betere aansluiting bij hun leefwereld. Het verbindt daarnaast ook jongeren onderling en laat ze mede-eigenaar zijn over de toekomst.	In Q3 2026 weten we of en hoe de kinderraad in de gemeente vaals geïmplementeerd kan worden. In 2026 experimenteren we met jongerenparticipatie via buurtplatform HOPLR.	Opgenomen in de besluitvorming kinderraad. Een enquête via HOPLR m.b.t. doelgroep jongeren.
Psychische kwetsbaarheid	De mentale gezondheid van jongeren en jongvolwassenen staat onder druk. onze gezamenlijke missie is om hulp voor inwoners met licht mentale klachten toegankelijker te maken. Door de zoektocht naar laagdrempelige hulp te vergemakkelijken en onderlinge support te stimuleren, versterken we de zelfredzaamheid. Met betrouwbare en begrijpelijke informatie, ervaringen van anderen en tips en tools om zelf aan de slag te gaan.	In 2026 gaan we besluit nemen over: · de oprichting van het Actienetwerk Preventie zelfdoding Zuid-Limburg; · het laten opstellen van een regionaal actieplan 2027–2030; · het verlenen van subsidie aan de GGD Zuid-Limburg om in 2026 de coördinatie hiervan op zich te nemen · In 2026 worden de acties uit GALA op het gebied van mentale weerbaarheid uitgevoerd. In het in 2026 op te stellen Wmo-beleid wordt de link gelegd naar deze twee ontwikkelingen.	We monitoren via de gezondheidsatlas van de GGD. Hierin wordt op basis van zelfbeoordeling gerapporteerd hoe de mentale gezondheid van onze inwoners zich ontwikkelt.

		In de scholingsagenda nemen we het werken met Beschermende factoren in de pedagogische basis op.	
--	--	--	--

Focuslijn 2: Stevig lokaal team			
Actie	WAAROM	HOE	WAT
Uitvoering WijVaals	Stevige lokale teams (SLT's) verleggen de focus van het oplossen van acute problemen met een indicatie of formele voorziening, naar het versterken van de veerkracht van gezinnen en het bieden van duurzame ondersteuning. Het doel is niet alleen om specialistische zorg in te zetten, maar om jongeren en gezinnen in hun eigen omgeving de regie te geven over hun situatie en te doen deelnemen aan de maatschappij. Door de focus te leggen op preventie, herstel en zelfredzaamheid kunnen SLT's voorkomen dat gezinnen in langdurige zorgtrajecten terechtkomen. Dit zorgt niet alleen voor betere zorgresultaten voor onze inwoners, maar ook voor kostenbesparing en een vermindering van de werkdruk voor professionals.	In 2026 ontwikkeling we de toegang sociaal domein door op basis van de uitgangspunten voor stevige lokale teams. We benoemen 3 prioriteiten. Eind 2026 scoren we voldoende op alle onderdelen van het richtinggevend kader voor de toegang. In de looptijd van het uitvoeringsplan beoordelen we hoe we het Brugteam in het SLT kunnen positioneren	Het is onze ambitie de trend van almaar stijgend gebruik en stijgende kosten doorbreken. In de planperiode willen we daarom allereerst zien: Een minder grote stijging (op langere termijn stabilisering en vervolgens daling) van het percentage kinderen in Vaals met een indicatie voor jeugdhulp; Het aantal vragen dat met een andere, voorliggende oplossing is opgelost neemt toe; De kosten groeien minder hard, op langere termijn stabiliseren en dalen van de kosten; Het verschil met landelijk percentages, wordt kleiner (op langere termijn is het streven dat het gebruik van maatwerkvoorzieningen in het sociaal domein in de gemeente Vaals lager komt te liggen dan het landelijk percentage).
Borgen T-shaped werken	Alle medewerkers van de afdeling Maatschappij zijn T-shaped professionals. Dat wil zeggen dat zij naast hun eigen diepgaande expertise ook een brede kennis hebben over andere disciplines. T-shaped professionals kunnen snel schakelen tussen verschillende taken en dragen zo bij aan de gezamenlijke doelen. Het zijn van T-shaped professionals is belangrijk in een integraal team zoals	In 2026 en 2027 is er een scholingsagenda voor de afdeling Maatschappij die bijdraagt aan de verbreding van kennis, dan wel de verdieping van bestaande kennis zodat het zijn van een T-shaped professional afdelingsbreed blijft gebord. In het kader hiervan is tenminste één thema belangrijk, namelijk het implementeren of doorontwikkelen van veiligheidsmethodiek AVE/SVV/JIM.	De monitoring van de scholingsagenda wordt gedaan op basis van feedback van de afdeling Maatschappij. Deze wordt ook getoetst aan de behoefte van de ketenpartners en het effect dat de scholing heeft gehad op casuïstiek.

	WijVaals. Verschillende perspectieven kunnen aangehaakt zodat de inwoner op alle leefdomein geholpen kan worden in plaats van het bieden van eenzijdige ondersteuning.	In 2026 en 2027 wordt de aanpak beweegmakelaar op basis van actuele opgave doorontwikkeld.	
Ervaringsdeskundigheid	Het college heeft hierbij als doel om beleid van meet af aan meer aan te sluiten op leefwereld van onze inwoners In lijn met het advies van de adviesraad hierbij zowel gemeentelijke medewerkers en geselecteerde aanbieders versterken, maar ook vanuit de aanpak cliëntondersteuning de inzet van ervaringsdeskundigen groter maken.	In 2025 inventariseren we op welke onderwerpen ervaringsdeskundigen in de gemeente of in de regio inzetbaar zijn. In 2025 en 2026 positioneren we ervaringsdeskundigen in de beleidsontwikkeling. In 2025 en 2026 positioneren we ervaringsdeskundigheid in de toegang. Deze inzet zit met name in de fase van vraag verhelderen en onderzoeken of en welke hulp nodig is. Juist in deze fase het werken met ervaringsdeskundigen mensen aan het stuur van hun eigen leven plaatsen.	We gaan na hoe vaak ervaringsdeskundigen zijn ingezet in de toegang en bij het ontwikkelen van beleid. Daarnaast analyseren we succesfactoren bij de inzet van ervaringsdeskundigen of gaan we na waarom de inzet niet van de grond gekomen is.
Domeinoverstijgend samenwerken	Veel maatschappelijke vraagstukken zijn verweven met andere domeinen van de gemeente. Als we samenwerken voorkomen we dat zaken dubbel gedaan worden en dat we elkaar niet tegenwerken. We kennen elkaar expertise en schakelen tijdig waardoor inwoners minder drempels ervaren en we onnodige bureaucratie voorkomen.	In 2025 en 2026 implementeren we het veerkrachtonderzoek uitgevoerd door de afdeling Ruimte in onze werkwijze. In 2025 en 2026 zoeken we de samenwerking met de afdeling Ruimte bij te ontwikkelen of toe te passen beleid op het snijvlak wonen en zorg In 2025 en 2026 implementeren we structurele afstemming met de afdeling OOV betreft regie, methodiek en opschalingen in casussen met een veiligheidsrisico. In 2025 en 2026 borgen we de structurele link met de afdeling OOV op beleidsniveau door gezamenlijk aan te sluiten bij overleggen om daar zowel het veiligheidsperspectief en het sociale perspectief te borgen.	De geboden hulp vindt plaats daar waar het knelpunt in het leven van onze inwoner zich voordoet. Daardoor wordt eerder de juiste hulp ingezet en neemt de effectiviteit van de hulp toe.

Alle ketenpartners werken vanuit dezelfde kernwaarden	De ketenpartners van het sociaal domein hebben allemaal het zelfde hoofddoel, maar zitten met hun eigen perspectieven aan tafel. Het werken vanuit dezelfde kernwaarden stimuleert om het perspectief wat vanuit een organisatie meegebracht wordt terug te brengen naar "wat sluit het beste aan bij de leefwereld van de inwoners". We borgen daarmee dat we dezelfde taal spreken en we elkaar kunnen aanspreken op meegebrachte perspectieven.	In 2025 en 2026 zijn alle netwerkbijeenkomsten in kaart gebracht en op elkaar afgestemd. In periodieke netwerkbijeenkomsten wordt informatie gedeeld en een basis gelegd voor samenwerking. In de looptijd van het uitvoeringsplan werken we toe naar een stevige relatie met onze professionele ketenpartners. Het startpunt zijn ons meest strategische samenwerkingspartners en onze bestaande overlegvormen met hen. Per overlegstructuur bekijken we hoe we deze het beste kunnen verankeren in de keten en hoe we deze kunnen structureren op basis van onze kernwaarden. In 2025 en 2026 wordt de samenwerkingsketen onafhankelijke cliëntondersteuning verder uitgerold om de onderlinge samenwerking tussen ketenpartners in de informele ruimte te stimuleren. In de ontwikkeling van de samenwerkingsketen is er grote aandacht voor de Wet aanpak meervoudige problematiek in het sociaal domein, dat het delen van gegevens tussen professionals zal gaan verbeteren.	2025–2026 realiseren we een samenwerkingsketen waarin alle professionele ketenpartners in het sociaal domein aantoonbaar werken vanuit dezelfde kernwaarden. Dit is zichtbaar in een vastgesteld kernwaardenkader en een afgestemde overleg- en netwerkstructuur. De lokale coalities, zoals de lokale coalitie kansrijke start, vormen hiervoor een voorbeeld. Ketenpartners spreken dezelfde taal, kunnen elkaar aanspreken op meegebrachte perspectieven en nemen besluiten die beter aansluiten bij de leefwereld van inwoners. Parallel hieraan is de samenwerkingsketen onafhankelijke cliëntondersteuning verder uitgerold en zijn procesafspraken rondom meervoudige problematiek en gegevensdeling versterkt.
---	--	--	--

Focuslijn 3: Onze zaken op orde			
Actie	WAAROM	HOE	WAT
Monitoring	On te waarborgen dat we de juiste zaken blijven doen is monitoring belangrijk. Het doel van monitoring is dat we met de data kunnen tellen en vertellen vanuit een duidelijke 0-meting.	Ieder kwartaal wordt op basis van actuele cijfers de voortgang van de uitvoering in het sociaal domein gemonitord.	We volgen: • instroom • aantallen • kosten • zorgzwaarte • zorgduur

	We meten daarmee de bewegingen die de afdeling maakt, maar kunnen ook trends in kaart brengen die buiten onze invloedssfeer liggen zoals maatschappelijke problematieken die invloed hebben op onze dagelijkse werkzaamheden. De data die we vergaren kunnen we inzetten voor leren en verbeteren binnen het sociaal domein. Daarnaast gebruiken we deze dat om te komen tot duidelijke prognoses van aantallen en kosten.		• inzet voorliggende voorzieningen Dit betreft de eigen uitvoering (WijVaals) en de door de gemeente bekostigde voorliggende voorzieningen
Individuele werkplannen	In 2026 en 2027 zijn er verschillende beleidsplannen en jurisprudenties die verwerkt of geïmplementeerd moeten worden. Daaraan lopen verschillende bestuurlijke opdrachten parallel. Een planning aanbrengen in de bekende zaken die in 2026 en 2027 gaan lopen biedt de afdeling overzicht. Hierdoor worden we allemaal in de gelegenheid gebracht om structurele zaken te borgen en nieuwe zaken op te pakken.	In Q1 2026 heeft elke beleidsmedewerker een individueel werkplan gemaakt met prioriteiten voor 2026 en een tijdspad.	Monitoring van de individuele werkplannen gebeurt tijdens afstemming met het sectorhoofd en andere collega's.

Bijlage 1 Bestaande beleidskaders en -plannen

Welk plan	Looptijd	Actie nodig in 2026-2027?	Opmerking
Regionaal beleidskader jeugd ZL	Tot en met 2028	Eind 2027 evaluatie en nieuw plan	regionaal
Hervormingsagenda jeugd	Tot en met 2028	Zowel lokale, regionale als landelijke acties	divers
Beleidsplan Wmo Maastricht-Heuvelland Participatiewet	Tot en met 2026 Geen lokaal beleidsplan	In 2026 moet er een nieuw plan opgesteld worden Ontwikkelingen participatiewet in balans Behoeftte aan een klein lokaal kader voor sturing en toetsing doelstellingen	MH Lokaal, met uitvoering MH Aanpassing verordeningen en beleidsregels
Armoede en schulden	Eind 2026	Opleveren nieuw integraal plan in Q3 2026	
GALA	Tot en met 2026	Afhankelijk van de rijksoverheid of verder inzet en in welke vorm	De regeling loopt tot en met 2026. Overgangsmiddelen vanuit het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) zijn al toegevoegd voor 2026 zodat programma's niet stoppen. In 2026 wordt besloten hoe de financiering na 2026 verdergaat. Het is de bedoeling dat er vanaf 2027 nieuwe financieringsvormen komen om de doelen voort te zetten.
Cultuurvisie	Tot en met 2027	Uitvoeren	Vaststelling voorzien in Q126
Bibliotheekwerk	Tot en met 2031	Uitvoeren	Met Eijsden-Margraten en Valkenburg
Subsidiebeleid	Verordening voor onbepaalde tijd	Alle onderliggende beleidsregels uiterlijk eind 2026 gereed In 2026 nieuwe subsidieronde voor professionele instellingen (2026-2027)	Ontwikkelingen schaarse subsidies
Onderwijs (LEA)	Tot en met 2026	Nieuwe LEA eind 2026 gereed Nieuwe beleidsregel VVE gereed	Samenhang dorpendeal en acties brede leefbaarheid (uitstroomprofielen)
Integrale veiligheid	Tot en met 2027	Integraal uitvoeren	
Volksgezondheid	Tot en met 2030		
IZA	Tot en met 2026	In afwachting van de rijksoverheid wordt dit verbreed naar het Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord (AZWA).	
Verordening Wmo en jeugd gemeente vaals	1 jaar	Jaarlijks aanpassen op jurisprudentie, actuele ontwikkelingen en indexeringen	